

finder derfor ikke megen Anledning til at indlade mig i Forhandling med den højt-ærede Justitsminister om det foreliggende Forslag; ogsaa han udtalte sig meget forbeholdent i saa Henseende, indskrænkede sig til i al Almindelighed at modsige, at Erfaringen havde godtgjort, at Frihed var det bedste paa dette Omraade. Jeg skal da indskrænke mig til over for ham at modsige hans Udtalelse. Jeg paastaar, at det har vist sig, at Frihed har været det bedste for den dramatiske Kunst, hvilket ikke er ganske ensbetydende med det bedste for de paagældende Skuespillere. Jeg tillader mig at hævde, at naar man stiller to Lande op som Polen paa dette Omraade, Frankrig og England, England som det Land, i hvilket der i den nyere Tid har været mindst Frihed, Frankrig som det, hvor der har været mest Frihed, synes jeg — naar man overhovedet vil slutte noget af en saadan enkelt Faktor — at den dramatiske Kunst har blomstret og naaet den højeste Udvikling i Frankrig, medens den staar paa et relativt meget lavt Standpunkt i Nutidens England, og det uagtet jo Fortidens dramatiske Kunst i England var en saadan, at man meget vel kunde have troet noget andet. Den Indskrænkning af Friheden, som har fundet Sted ved den nyere Lovgivning i Tyskland, beror ikke paa en Hensyntagen til den dramatiske Kunst; den er en Frugt af den almindelige reaktionære Bevægelse, som vi, i alt Fald Fler-tallet i dette Ting, ikke ønske at være med til at efterligne.

Over for det ærede Medlem for Fredensborg (J. Hage) har jeg ikke meget at sige. Det synes jo, at han af de Misbrug, som vi se den nuværende Tilstand medfører, næsten er ved at blive dreven over til at være Tilhænger af det foreliggende Forslag. Vi byde enhver Tilhænger velkommen, ligegyldig hvilke Motiver der har ledet ham over til os. Men jeg kan ikke nægte, at disse Motiver vare ikke meget vægtige. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa Sagen, men da jeg har haft det Held at se Digteren Holger Drachmanns Stykke „Vølund Smed“ paa det kongelige Teater; vil jeg kunne give ham den Forsikring, at det i alle Maade staar paa Højde med „Damen fra Natkafeen“. Det ærede Medlem for Assens (Berntsen) udtalte sig meget mistrøstig om Lovforslaget. Jeg haaber, han skal faa Uret i saa Henseende. Jeg formoder, at dette Lovforslag vil blive henvist til det samme Udvalg, som beskæftiger sig med det kongelige

Teaters Forhold. Det er rimeligt, at man i dette Udvalg vil faa Lejlighed til en samlet Overvejelse baade af det kongelige Teaters Forhold og denne Sag. Jeg tror dog, jeg vil understrege den Betragtning, som jeg ogsaa gjorde i Fjor, at det væsentligste for os er ikke dette eller hint Teaters Skæbne, men den dramatiske Kunsts, det er det danske Aandslivs, den danske Poesis Udvikling, saa vidt overhovedet Lovgivningen kan have nogen Indflydelse der.

Heller ikke det ærede Medlems for Odense Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) Udtalelser skal jeg komme nærmere ind paa. Vi prøvede et Samarbejde i Udvalget i Fjor, men kom ikke meget langt dermed; det er muligt, at vi kunne blive heldigere stillede i Aar. Som det fremgik af mine første Udtalelser, og som det ogsaa stemmer med mit Standpunkt i Udvalget i Fjor, er jeg langt mere Tilhænger af udvidet Teaterfrihed, end at Spørgsmaalet om det kongelige Teaters Repertoire ligger mig stærkt paa Sinde. Jeg vil ærlig sige, at det sidste Spørgsmaal berører mig ikke i nogen særlig Grad; naar jeg ønsker en Begrænsning af det kongelige Teaters Repertoire, er det langt mindre for Repertoirets end for det kongelige Teaters Skyld. Jeg tror, at ihvorvel Loven af 1889 gennem den Tvang, den udøvede paa det kongelige Teater, har været af det gode, for saa vidt Teatret blev nødt til at optage noget af det gode nationale dramatiske Repertoire paa sit Spilleprogram, har den ogsaa haft en skadelig Indflydelse ved at tvinge Opførelsen af dansk Repertoire frem, som Teatret i Virkeligheden ikke var i Stand til at magte. Jeg tror af mange andre Grunde; at den fuldstændigste Opgivelse af dette Repertoire vilde være en Lykke for det kongelige Teater; men det er ikke en Hjertesag for mig i Sammenligning med selve Spørgsmaalet om Teaterfriheden.

Jeg skal da til Slutning opfordre det høje Ting til uden at være alt for ængstelig over for de Røster, der ere komne frem om, at der intet kunde tænkes at komme ud af Sagen, roligt og sindigt at arbejde paa en Løsning paa Grundlag af det foreliggende Lovforslag.

Justitsministeren ad interim (Hørring): Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Philipsen) meddelte, at den omtalte Artikkel har staaet i „Berlingske Tidende“. Jeg har ikke selv hørt det, men hvis dette er rigtigt, har jeg før gættet